

skal anvende godkendte sikkerhedsstyringssystemer, må formodes lettere end landvirksomhederne, der ikke er underkastet tilsvarende krav, at kunne dokumentere, hvad man har foretaget for at sikre et godt arbejdsmiljø.

Den tiltalte juridiske person (rederiet) vil have bedst mulighed for at fremskaffe oplysninger om forholdene om bord, og rederiet forudsættes som i andre straffesager at argumentere for, godtgøre, fremlægge dokumentation mv. for, at man har gjort alt for at sikre et godt og trygt arbejdsmiljø.

Det forhold, at der indtræffer en arbejdsulykke om bord, indebærer ofte i sig selv en formodning for, at forholdene ikke har været i orden. Konkrete oplysninger om forholdene om bord kan dog føre til et andet resultat, således at rederiet ikke pålægges virksomhedsansvar.

Forslaget afviger endvidere på en række mere tekniske områder fra de gennemførte ændringer i arbejdsmiljøloven, hvilket er begrundet i den forskellige lovregulering indenfor de to områder. Lov om sikkerhed til søs har således et bredere sigte end arbejdsmiljøloven, idet den ikke kun tjener til beskyttelse af de ansatte, men tillige af øvrige ombordværende og forureningsforebyggelse. Lov om sikkerhed til søs indeholder ligeledes ikke bestemmelser om objektivt ansvar, ligesom der ikke er foreskrevet de krav vedrørende certifikater til kran og gaffeltruck, som udtrykkeligt er omtalt i ændringen af arbejdsmiljøloven.

Begrænsningen af virksomhedsansvaret gennemføres således også under hensyntagen til målene i handlingsplanen "Danmark som Europas førende søfartsnation" om øget kvalitet i den danske skibsfart, idet det alene er rederivirksomheder, som godtgør, at man har gjort alt, som er nødvendigt for at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø, som ikke straffes. Det er således ikke tilstrækkeligt, at blot det, som udtrykkeligt er foreskrevet i loven, er iagttaget. Det forhold, at skibsledelsen eller personalet i den landbaserede del af virksomheden ikke selv har pådraget sig ansvar, udelukker således heller ikke i sig selv strafansvar for den juridiske person, når ansatte om bord begår lovovertrædelser som led i deres arbejde.

Den gældende praksis, hvorefter der rejses tiltalte ikke kun mod den juridiske person, men også mod skibsføreren eller arbejdslederen, hvis overtrædelser er begået af et sådant besætningsmedlem, vil blive opretholdt.

I sager mod juridiske personer, som ikke er endeligt afgjort ved lovens ikrafttræden, kan den foreslåede

lempelse af virksomhedsansvaret få betydning for sagens afgørelse, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

2.3. Delegation af beføjelser vedrørende besætningskontrol

Efter § 17, stk. 7, i lov om sikkerhed til søs kan økonomi- og erhvervsministeren beslutte, at Søfartsstyrelsens beføjelser efter loven udøves af andre offentlige myndigheder.

Besætningskontrol udøves ikke efter bestemmelserne i lov om sikkerhed til søs, men derimod i medfør af sømandslovens § 64 a, stk. 2, hvorefter Søfartsstyrelsen fører kontrol med mønstring og med, at lovgivningens forskrifter om skibes besætning overholdes. Sømandsloven indeholder ikke i dag en delegationsbestemmelse svarende til bestemmelsen i lov om sikkerhed til søs.

Søfartsstyrelsens besætningskontrol i henhold til sømandsloven indebærer, at Søfartsstyrelsen har hjemmel til at føre tilsyn med, at besætningen er i besiddelse af foreskrevne sønæringsbeviser og certifikater mv. Fiskeridirektoratet har – i modsætning til Søfartsstyrelsen – kontakt med fiskeskibene, når de er beskæftiget med fiskeri eller lander fisk. Dette giver en bedre mulighed for at kontrollere besætningen, der ellers forlader fiskeskibet, når det er i havn, hvor Søfartsstyrelsens normalt synes skibets sikkerhedsmæssige tilstand.

Det foreslås derfor i § 2, at der indsættes en hjemmel i sømandsloven, hvorefter dele af Søfartsstyrelsens besætningskontrol i henhold til sømandsloven kan delegeres til Fiskeridirektoratet, således at Fiskeridirektoratet bemyndiges til, når man alligevel er om bord på skibene, at indhente oplysninger om, hvilke besætningsmedlemmer, som er om bord. Den egentlige kontrol af, om de pågældende personer er i besiddelse af de fornødne certifikater mv., påtænkes derimod fortsat udøvet af Søfartsstyrelsen på baggrund af de af Fiskeridirektoratet indsamlede oplysninger.

2.4. Adgang for udenlandske dispachører til at udøve virksomhed i Danmark

Endelig foretages der med lovforslagets forslag til § 3 en konsekvensrettelse af søloven som følge af gennemførelsen af direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervmæssige kvalifikationer. Herefter vil retten til at udøve dispachørvirksomhed i Danmark ikke længere være forbeholdt de her i landet beskikkede personer, men vil også kunne udøves af personer, som er etableret i et tilsvarende erhverv som dispachør i et andet EU-land, EØS-land eller i Schweiz.